

Prima instanță: Jud. Buiucani
Jud. V. Muntean
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
N.Budăi, I.Muruianu, V. Efros

Î N C H E I E R E

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului judecător: Tatiana Vieru
judecătorii: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului, declarat de Ministerul Justiției al RM în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dodonu Ion către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 doctombrie 2016, prin care s-au respins cererile de apel declarate de Ministerul Justiției al RM și Dodonu Ion, s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 01 decembrie 2014,

C O N S T A T Ă :

La 28 iulie 2014 Dodonu Ion a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind încasarea prejudiciului moral pentru atragerea ilegală la răspundere penală.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 05 mai 2004 a procurat de la Cazac Cazimir o odaie locativă cu nr. 27 din blocul locativ 2"v" str-la Florării, mun. Chișinău. Până în prezent nu poate să se instaleze cu traiul în odaia procurată din motivul acțiunilor ilegale a lui Cazac Cazimir, care refuză eliberarea acestei odăi și a acțiunilor ilegale ale OUP și ale Procuraturii care au intentat cauza penală în privința lui în baza art. 190 alin. (5) CP RM.

Dodonu Ion a menționat că este învinuit în aceea că la procurarea odăii sus-indicate 1-a înșelat pe Cazac Cazimir în partea costului acestui apartament.

Totodată a indicat că, la 04 aprilie 2007 prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Cazac Cazimir către Dodonu Ion privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a odăii. Astfel, prin decizia dată s-a constatat faptul că, contractul de vânzare - cumpărare a constituit manifestarea de voință a lui Cazac Cazimir proprietarul bunului imobil și a lui Dodonu Ion care a acceptat să procure bunul. Contractul a fost încheiat cu respectarea condițiilor de validitate, a formei scrise, autentice, și a

fost înregistrat în modul stabilit. Temei pentru declararea nulității acestui contract nu este.

Reclamantul a mai relatat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2007 a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2007 și suplimentar s-a constatat faptul că, imobilul dat a fost vândut la prețul de 2 000 dolari SUA. Suma dată fiind achitată până la semnarea contractului. S-a confirmat și faptul primirii de către Cazac Cazimir a sumei date, care constituia costul apartamentului. Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 iulie 2008 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Cazac Cazimir, fiind menținută decizia CSJ din 14 noiembrie 2007.

Dodonu Ion a explicat că, cauza penală în instanța de fond s-a examinat timp de 2 ani. La data de 21 martie 2013 a fost adoptată sentința de achitare pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2013 a fost respins apelul declarat de procurorul Corj Ludmila și menținută sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 21 martie 2013. Prin decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 16 aprilie 2014 a fost respins ca inadmisibil recursul declarat de procurorul Miron Constantin.

Reclamantul a considerat că, este în drept să solicite recuperarea prejudiciului material și moral cauzat, întrucât s-a stabilit cu certitudine faptul că OUP și procurorii au comis în privința lui acțiuni ilegale prin pornirea ilegală a cauzei penale, prin efectuarea acțiunilor de anchetă ilegale, prin aplicarea măsurilor de restricție ilegale, prin menținerea învinuirii ilegale pe parcurs a 7 ani de zile.

Dodonu Ion a invocat că, prin acțiunile ilegale comise de Cazac Cazimir, OUP și Procuratura i-au fost încălcate grosolan dreptul la locuință și proprietate. Neavând un alt loc de trai decât odaia procurată în luna mai 2004, având viza de domiciliu pe această adresă din momentul procurării, a fost lipsit de dreptul de a locui în acest imobil, iar în urma intentării dosarului penal i-a fost blocat și dreptul la apărare pe cale judiciară.

Reclamantul susține că, a fost pus într-o situație extrem de grea - lipsa locuinței, a fost nevoit să închirieze un spațiu la rudele din s. Lozova, imposibilitatea de a găsi un lucru stabil, aflarea permanent sub amenințarea unei pedepse penale. Situația dată a determinat aflarea sa în stare de stres permanent, care evident că a influențat negativ asupra stării sale de sănătate, și anume boala de care suferea - diabetul zaharat s-a agravat și a dus la amputarea câtorva degete la picioare.

Invocă reclamantul că i-a fost cauzat un prejudiciu material enorm constituit din cheltuieli pentru trai, pentru drumuri, pentru tratament și măsuri de reabilitare, însă careva acte confirmatoare nu deține din motiv că nu le-a păstrat din cauza necunoștinței.

Consideră că, evaluarea prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei este una adecvată și suficientă pentru recuperarea suferințelor psiho - emoționale și fizice, prin care a trecut timp de 6 ani. Aceasta constituind o compensație pentru frustrările, batjocurile, șocurile emotive, complexului de inferioritate la care a fost supus până în prezent.

Prin urmare, reclamantul a solicitat încasarea din contul statului prin intermediul Ministerului Justiției al RM a prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Reclamantul a menționat că își întemeiază cerințele pe norma legală evidențiată la Legea nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 01 decembrie 2014 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Dodonu Ion. S-a încasat din bugetul de stat al Republicii Moldova prejudiciul moral în sumă de 5000 lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate (f.d.70; 73-77).

La 12 decembrie 2014 Ministerului Justiției al RM a înaintat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 01 decembrie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie arespinsă integral (f.d.79; 89-92).

La 31 decembrie 2014 Dodonu Ion a înaintat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 01 decembrie 2014, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond (f.d.81; 87-88).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 s-au respins cererile de apel înaintate de Ministerului Justiției al RM și Dodonu Ion, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 01 decembrie 2014 (f.d. 156-165).

În motivarea soluției s-a reținut că, instanța de fond legal și întemeiat a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a interpretat și aplicat corect normele de drept material asupra circumstanțelor de fapt constatate cu privire la cuantumul prejudiciului moral încasat din bugetul de stat în mărime de 5000 lei.

În speță s-au constatat temeieri legale de încasare a prejudiciului moral din bugetul de stat în beneficiul lui Dodonu Ion, or, potrivit art.1423 Cod Civil, art.11 al Legii nr. 1545, prin intentarea ilegală a cauzei penale în privința lui Dodonu Ion i s-a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de asemenea, la viața sa privată, pe care ultimul le-a suportat în urma acțiunilor organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești.

Astfel conform art. 11 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, Mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Totodată, prin prisma art. 1423 Cod Civil, art.11 al Legii nr. 1545 prejudiciul moral încasat din bugetul de stat în mărime de 5000 lei este o sumă rezonabilă, reieșind circumstanțele concrete ale cauzei, ținându-se cont de persoana reclamantului și de măsura în care această compensație poate să-i aducă satisfacție.

La 28 decembrie 2016 Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 13 octombrie 2016 și a hotărârii primei instanțe din 01 decembrie 2014 (f.d. 168-171).

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 octombrie 2016 și a fost expediată părților la 01 noiembrie 2016 (f.d. 166). Ca urmare, recursul depus la 28 decembrie 2016, este depus în termen.

La 26 aprilie 2017 Dodonu Ion nu a depus referință la cererea de recurs înaintată de către Ministerul Justiției al RM.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Dodonu Ion a invocat în recursul său că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare. Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiaș articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de Ministerul Justiției al RM împotriva deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dodonu Ion către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu